

KOMUNIKAT NA TEMAT UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH FUNKCJONOWANIA PRZEDSIĘBIORSTW W KRAJU I WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Czerwiec/lipiec 2013

1. Przegląd najważniejszych wydarzeń gospodarczych w czerwcu 2013 r. wraz z głównymi trendami gospodarczymi.

Poniżej przedstawiony został skrót najważniejszych artykułów dotyczących trendów gospodarczych w Polsce oraz w krajach euro landu.

Przemysł znowu na minusie, budownictwo na dnie

Rzeczpospolita, 20.06.2013

GUS podał dane o spadku produkcji przemysłowej w maju w porównaniu do poprzedniego roku. Ekonomiści twierdzą, iż pomimo stagnacji gospodarczej, trzeci kwartał br. może przynieść poprawę sytuacji. W najgorszej sytuacji jest jednak budownictwo, które pogrążone jest w głębokiej recesji i analitycy nie przewidują rychłej poprawy w tym sektorze. Wypatrywane z niecierpliwością ożywienie gospodarcze oddala się, a nadzieje pokładane są w sprzedaży za granicę. Ekonomiści podkreślają, że słabe dane z przemysłu, wraz z niską inflacją, spadkiem zatrudnienia i stosunkowo małym wzrostem płac w sektorze przedsiębiorstw mogą spowodować decyzję Rady Polityki Pieniężnej o ponownym obniżeniu stóp procentowych w lipcu br.

Eksport budzi nadzieje

Gazeta Wyborcza, 20.06.2013

W stosunku do maja ub. roku spadek produkcji sprzedanej odnotowano w 18 spośród 34 działach przemysłu, m.in. w przemyśle rafineryjnym (o 11,7%), maszynowym (11,1%), komputerowym (9,8%), metalowym (8,3%). Wzrost produkcji wystąpił jedynie w przemyśle meblarskim (6,7%), elektrycznym (5,0%) oraz motoryzacyjnym i oponiarskim (4,3%). Zdaniem ekonomistów branża ta może być zapowiedzią poprawy sytuacji, gdyż ich udział w produkcji na eksport jest wysoki. Pierwsze sygnały poprawy koniunktury powodują, że pracodawcy zaczynają bardziej optymistycznie patrzeć w przyszłość i zwiększa się odsetek tych, którzy zamierzają zwiększać zatrudnienie. Analitycy jednak ostrzegają, pomimo

**Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie**
ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl

niewielkiej poprawy koniunktury, sytuacja jest jeszcze niezbyt pewna.

Europa to wciąż największy blok gospodarczy świata

Rzeczpospolita, 17.06.2013

Zdaniem Komisarza UE ds. programowania finansowego i budżetu – Janusza Lewandowskiego, widać w UE oznaki polepszenia kondycji finansów publicznych. Wymuszone działania w Grecji, Irlandii, Portugalii i Hiszpanii doprowadziły do podniesienia konkurencyjności tych państw. Szukanie źródeł wzrostu i ożywienia rynku pracy są zaleceniami Komisji Europejskiej z maja 2013 r. Zdaniem Janusza Lewandowskiego, kombinacja konsolidacji fiskalnej z reformami strukturalnymi, zwłaszcza rynku pracy jest najlepszą receptą antykryzysową. Muszą jednak temu towarzyszyć trwałe, europejskie mechanizmy stabilizacji, czyli przebudowa UE. Stabilność polityczna i gospodarcza Polski, czyni z naszego kraju pożądanego partnera w kształtowaniu przyszłości UE, jednak nie ma możliwości odgrywania przez Polskę pierwszoplanowej roli na arenie międzynarodowej poza strefą euro.

Krucha stabilizacja na rynku pracy. Za wcześnie na radość.

Dziennik Gazeta Prawna, 19.06.2013

Według danych GUS – w maju br. w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób, nastąpił wzrost zatrudnienia o 1,1 tys. w porównaniu do poprzedniego miesiąca. Ekspertci jednak przestrzegają przed optymizmem, gdyż nieznaczny wzrost zatrudnienia wynikał z przesunięcia częstości sezonowego zatrudnienia z kwietnia na maj. Pracodawcy prawdopodobnie przewidują bliski koniec kryzysu i powstrzymują się ze zwolnieniami. GUS jednocześnie poinformował, iż w maju przeciętne wynagrodzenie w przedsiębiorstwach wyniosło 3,7 tys. zł i było o 2,3% wyższe niż przed rokiem.

Praca: może być tylko lepiej

Rzeczpospolita 19.06.2013

Lekki wzrost optymizmu pracodawców wykazują opublikowane wyniki majowego sondażu agencji zatrudnienia Randstad i TNS, który objął 300 przedsiębiorstw w całej Polsce. Według nich, liczba firm, które liczą na poprawę sytuacji w gospodarce jest dwukrotnie większa niż na początku 2013 roku. Większość badanych firm nie planuje zmian w płacach i zatrudnieniu. Minimalnie wzrosła natomiast liczba firm, które planują wzrost zatrudnienia. W drugim półroczu 2013 r. trudniej niż o nowe miejsca pracy, będzie o podwyżki. Jak wynika z przeprowadzonych badań, najwięcej firm, które planują zwiększenie płac, pochodzi z przemysłu i pośrednictwa finansowego (15 – 17% firm). Jednocześnie w tych przedsiębiorstwach planuje się największy wzrost zatrudnienia.

Perspektywy zatrudnienia w Polsce

Barometr Manpower Perspektyw Zatrudnienia, III kwartał 2013

Według Perspektyw Zatrudnienia Barometru Manpower dla III kwartału br., pracodawcy optymistycznie podchodzą do zatrudnienia nowych pracowników. Zwiększenie całkowitego zatrudnienia deklaruje 16% firm, 9% przewiduje redukcję etatów, natomiast 725 – brak zmian personalnych. Największy pesymizm wśród przedsiębiorstw widać w rejonie Centralnym Polski. Negatywnie podchodzi się także w Północnej i Wschodniej Polsce. Region Południowo – Zachodni i Północno – Zachodni przedstawia pozytywne prognozy zatrudnienia. Najniższy wskaźnik prognozy zatrudnienia odnotowano dla sektorów: kopalnie/przemysł wydobywczy, energetyka/gazownictwo/wodociągi/restauracje/hotele, budownictwo oraz produkcja przemysłowa. Firmy, które przewidują wzrost zatrudnienia należą do branż: transport/logistyka/komunikacja oraz instytucje sektora publicznego. Minimalny optymizm widoczny jest także wśród sektorów rolnictwo/leśnictwo/rybołówstwo oraz finanse/ubezpieczenia/nieruchomości/usługi. Neutralny poziom reprezentuje handel detaliczny i hurtowy.

W regionie Europy, Bliskiego Wschodu i Afryki niepewność wśród pracodawców rozszerza się i niewielka ich liczba zamierza zwiększyć zatrudnienie. Największe zapotrzebowanie zgłosiły firmy w Turcji, Bułgarii i Izraelu. Na drugim końcu, mimo poprawy nastrojów pracodawców, znalazła się Grecja, gdzie prognoza zatrudnienia nadal jest negatywna. Najniższe prognozy zatrudnienia są także dla Włoch, Irlandii i Hiszpanii. Pracodawcy w Niemczech nie wykazują większych zmian prognoz zatrudnieniowych, natomiast z Wielkiej Brytanii zdradzają ostrożny optymizm.

2. Rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim

Liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w maju 2013 roku, wyniosła 111 592 osób i w stosunku do poprzedniego miesiąca spadła o 5 393 osoby, tj. o 4,6 %. W ujęciu rocznym, liczba bezrobotnych zwiększyła się o 6 385 osób, tj. o 6,1%.

Na przestrzeni dwóch tygodni czerwca, liczba osób zarejestrowanych w urzędach pracy w naszym regionie spadła o 2 064 osoby, (tj. o 1,8%) i wynosiła 109 528 osób. Wzrost poziomu bezrobocia wystąpił w 19 powiatach, a największy w powiatach: nowomiejskim o 15,4% (507 osób), mrągowskim o 13,9% (432 osoby) giżyckim o 12,0% (334 osoby). Natomiast w 2 powiatach odnotowano spadek poziomu bezrobocia, w powiecie szczycieńskim o 5,8%, tj. 375 osób oraz w piskim o 2,4%, tj. 138 osób.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w regionie, w maju 2013 roku ukształtowała się na poziomie 20,9%, w kraju natomiast 13,5%. W odniesieniu do kwietnia 2013 r. wartość tego wskaźnika spadła w województwie o 0,8 pkt. proc., natomiast w kraju o 0,5 pkt. proc.

W maju 2013 r. dystans pomiędzy wartością stopy bezrobocia w kraju i w województwie wyniósł 7,4 pkt. proc., co oznacza, iż był niższy o 0,3 pkt. proc. jak w kwietniu 2013 roku oraz niższy o 0,6 pkt. proc. jak w marcu br.

Spadek wskaźnika bezrobocia w ujęciu miesięcznym odnotowano we wszystkich województwach w kraju. Największą obniżkę zarejestrowano w województwie warmińsko-

mazurskim – o 0,8 pkt. proc. oraz opolskim i zachodniopomorskim – o 0,7 pkt. proc. Najmniejszym spadek bezrobocia odnotowano w województwie mazowieckim- o 0,2 pkt. proc.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w maju 2013 roku w województwie warmińsko- mazurskim wyniosło 136,3 tys. osób i spadło o 1,0 % w stosunku do analogicznego okresu 2012 roku. W porównaniu do maja 2012 roku najbardziej zmniejszyło się zatrudnienie min. w budownictwie (o 14,2%), handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 5,4%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,1%). Natomiast w ujęciu rocznym największy wzrost zatrudnienia nastąpił w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 76,2%) oraz informacja i komunikacja (o 9,5%);

Tabela 2. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys. (kwiecień – maj 2013)

Wyszczególnienie	kwiecień 2013	maj 2013
Ogółem	136,3	136,3
Przemysł	77,0	76,9
w tym przetwórstwo przemysłowe	70,2	70,3
Budownictwo	12,8	12,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	19,8	19,8
Transport i gospodarka magazynowa	5,0	5,0
Zakwaterowanie i gastronomia	2,8	2,9
Informacja i komunikacja	0,9	1,0
Obsługa rynku nieruchomości	2,4	2,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2,0	2,0
Administrowanie i działalność wspierająca	8,1	8,2

Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

3. Kursy Walut, stopy procentowe

Średni miesięczny kurs dolara amerykańskiego w Narodowym Banku Polskim w maju 2013 roku, wyniósł 321,49 zł/100 USD i zwiększył się w stosunku do poprzedniego miesiąca o 1,0%.

Średni miesięczny kurs euro w Narodowym Banku Polskim w maju 2013 roku, wyniósł 417,59 zł/100 EUR, i zwiększył swoją wartość w stosunku do poprzedniego miesiąca o 0,8%.

Średni miesięczny kurs franka szwajcarskiego w Narodowym Banku Polskim w maju 2013 roku, wyniósł 336,53 zł/100 CHF, i spadł w stosunku do poprzedniego miesiąca o 0,9%.

Na posiedzeniu 04-05.06.2013 r. Rada Polityki Pieniężnej (RPP) postanowiła, po raz piąty w tym roku, obniżyć stopy procentowe o 0,25 % w stosunku do obowiązujących od 07 marca br.: stopa referencyjna- 2,75% w skali rocznej; stopa lombardowa- 4,25% w skali rocznej; stopa depozytowa- 1,25% w skali rocznej; stopa redyskonta weksli- 3,00%.

W maju 2013 r. sytuacja społeczno-gospodarcza kraju przedstawiała się następująco:

- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w kraju w maju 2013 roku, wyniosła 2176,3 tys. i w porównaniu do kwietnia 2013 r., zmniejszyła się o 3,5%, natomiast w skali roku zwiększyła się o 8,1% (tj. o 162,4 tys.);
- Stopa bezrobocia rejestrowanego w maju 2013 r. wyniosła 13,5% i obniżyła się o 0,5 pkt. proc. do poprzedniego miesiąca, natomiast w odniesieniu do maja roku 2012 – była wyższa o 0,9 pkt. proc;
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w maju br. wyniosło 5 478,6 tys. osób i zmniejszyło się o 0,9% w stosunku do notowanego przed rokiem (wobec wzrostu o 0,3% w analogicznym okresie ub. roku). Obniżyło się zatrudnienie m.in. w budownictwie (o 8,7%); wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,5%); obsłudze rynku nieruchomości (o 3,6%), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,4%), górnictwie i wydobywaniu (o 1,%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 0,9%). Wzrost zanotowano m.in. w: administrowaniu i działalności wspierającej (o 4,3%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 3,3%), informacji i komunikacji (o 2,6%) oraz dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji (o 2,1%).
- W okresie styczeń - maj 2013 roku, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3 753,10 zł i w stosunku do tego samego okresu 2012 roku, wzrosło o 2,6%. Wzrost nastąpił w większości sekcji, przy czym największy w: administrowaniu i działalności wspierającej (po 5,3%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,9%),

**Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie**

ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl

zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,7%) oraz górnictwie i wydobywaniu (o 4,4%). Niższe natomiast wynagrodzenia były w budownictwie (o 1,1%);

- W samym miesiącu maju 2013 roku, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3699,67 zł, czyli o 2,3% więcej niż przed rokiem;
- Ceny towarów i usług konsumpcyjnych były o 0,1% niższe niż przed miesiącem. Najwyższy wpływ na poziom tego wskaźnika miały spadki cen w zakresie transportu, łączności (spadek o 0,21 pkt. proc) oraz rekreacji i kultury (spadek o 0,07 pkt. proc);
- W maju br. produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie o 1,5% niższym niż przed rokiem (w porównaniu z poprzednim miesiącem obserwowano spadek o 1,0%). Produkcja sprzedana obniżyła się w skali roku w: wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,1%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 2,0%). Wzrost produkcji sprzedanej odnotowano w: dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji (o 2,8%) oraz w górnictwie i wydobywaniu (o 0,5%).
- Wydatki budżetu państwa w okresie styczeń – maj 2013 r. ukształtowały się na poziomie 138 747,1 mln zł (41,4 % kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2013 r.), dochody – 107 804,1 mln zł (36,0%). Deficyt ukształtował się na poziomie 30 943,0mln zł, co stanowiło 87,0% planu.
- Inflacja liczona rok do roku w maju 2013 według danych GUS wyniosła 0,5 proc. W porównaniu z poprzednim miesiącem ceny spadły o 0,1 proc. r. Największy wpływ na taki wynik inflacji miały spadki cen w zakresie transportu, łączności oraz rekreacji i kultury. W ciągu miesiąca wzrosły za to ceny żywności, towarów i usług związanych z mieszkaniem, a także opłaty w restauracjach i hotelach. Ceny żywności wzrosły w maju w porównaniu z kwietniem 0,8 proc., najbardziej podrożały owoce i warzywa, tłuszcze roślinne, sery i mąka a także ryby i tłuszcze zwierzęce. Potaniały jaja, cukier i ryż, makarony, jogurty, śmietana, napoje i desery mleczne, a także mięso. Majowy wskaźnik inflacji znalazł się znacznie poniżej dolnej granicy odchylenia celu Rady Polityki Pieniężnej (2,5 proc. +/- 1 p. proc.), co jest przesłanką do kolejnego cięcia stóp procentowych na najbliższym posiedzeniu RPP.
- Według wstępnych szacunków GUS, produkt krajowy brutto zwiększył się realnie o 0,5% w skali roku wobec wzrostu o 0,7% w IV kw. ubiegłego roku oraz 3,5% przed rokiem.
- Ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym w czerwcu br. oceniany jest bardziej pesymistycznie niż w maju i gorzej niż w analogicznym miesiącu ostatnich trzech lat. Ogólny klimat koniunktury w budownictwie oceniany jest w czerwcu pesymistycznie, podobnie jak w maju i gorzej niż w analogicznym miesiącu ostatnich trzynastu lat.

Wpływ czynników makroekonomicznych na sytuację społeczno-gospodarczą Warmii i Mazur w maju 2013 roku:

- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w maju 2013 r. wyniosło 3 019,56 zł. i do analogicznego okresu 2012 roku, wzrosło o 2,6 %. W porównaniu z majem 2012 roku wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano m.in. w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 8,1%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 7,1%). Niższy niż przed rokiem poziom przeciętnych wynagrodzeń zanotowano m.in. w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 14,1%) oraz dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacją (o 7,6%).

Tabela 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł.

Wyszczególnienie	kwiecień 2013	maj 2013
Ogółem	3007,46	3019,59
Przemysł w tym przetwórstwo przemysłowe	3098,06	3180,24
	3046,02	3147,95
Budownictwo	3029,60	3062,50
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2566,92	2550,70
Transport i gospodarka magazynowa	2665,09	2628,88
Zakwaterowanie i gastronomia	2576,31	2526,73
Informacja i komunikacja	4046,93	3888,90
Obsługa rynku nieruchomości	3662,08	3355,73
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3524,41	3476,34
Administrowanie i działalność wspierająca	1924,25	1946,06

Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

- Produkcja sprzedana budownictwa, w cenach bieżących, w maju 2013 r. wyniosła 207,9 mln zł i była o 9,4% niższa niż w maju ub. roku i o 3,4% wyższa niż przed miesiącem.
- Produkcja budowlano – montażowa, w cenach bieżących, w maju 2013 r. ukształtowała się na poziomie 131,3 mln zł i stanowiła 63,2% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W stosunku do poprzedniego miesiąca produkcja

budowlano – montażowa zwiększyła się o 2,4%, natomiast do maja ubiegłego roku zmniejszyła się o 9,9%.

- Przedsiębiorstwa z siedzibą w województwie warmińsko- mazurskim ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym w maju br., podobnie jak przed miesiącem oceniły negatywnie. Ogólny klimat koniunktury w budownictwie oceniany jest mniej negatywnie niż w miesiącu poprzednim, natomiast oceny bieżącego portfela zamówień, produkcji budowlano-montażowej i sytuacji finansowej są mniej pesymistyczne od zgłaszanych w ubiegłym miesiącu.

WICEPREZYSTOR
ds. Rynku Pracy
Wiesław R. Drożdżyński

Opracowanie:

Wydział Polityki Rynku Pracy,

Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą

WUP w Olsztynie, na podstawie:

- 1) Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w maju 2013 r. Główny Urząd Statystyczny; 24.06.2013.
- 2) Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego w maju 2013, Nr 5/2013. Urząd Statystyczny w Olsztynie, 25.06.2013r.
- 3) Strona internetowa Narodowego Banku Polskiego, www.nbp.pl

Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie
ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl